

שער ראשון

עורכים השוואה מפגשים עם בעלי חיים

1

רגליים - דמיון ושוני

משיקה

חושבים בצוות עבדו בזוגות

חושבים ושואלים

קבוצת תלמידים מכיתה ד יצאה לסיור בשדה. בשדה הבחינו התלמידים בדבר מה המונח על הקרקע. אורנה, שהתיישבה סמוך לקרקע, גילתה שאלה הן עצמות רגלו של בעל חיים. אורנה צילמה את עצמות הרגל.

התבוננו בתשומת לב בעצמות הרגל של בעל החיים.

1. מה הייתם רוצים לדעת על הרגל ועל בעל החיים שזו רגלו?

כתבו לפחות שבע שאלות:

זכרו להכין מחסן מילות שאלה ולהוסיף סימן שאלה בסוף כל שאלה.

מחסן מילות שאלה:

?'N

א.

ב.

ג.

ד.

ה.

ו.

ז.

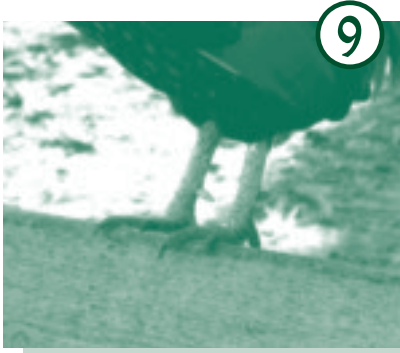
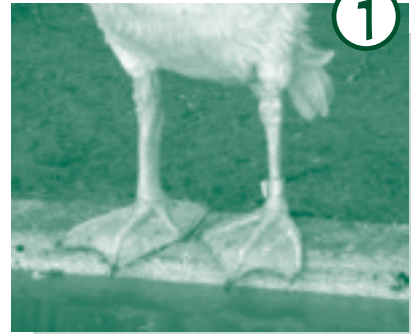
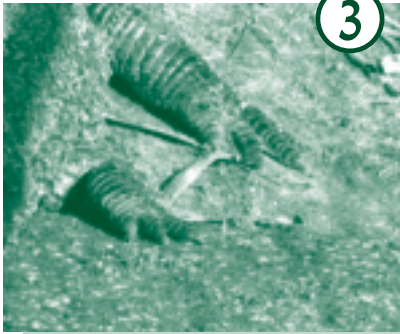
אולי אפשר ללמוד על

מה כבר אפשר ללמוד
מרגל של בעל חיים?

חושבים ומשווים

התבוננו בתמונות הרגליים שלפניכם והשיבו על השאלות שבעמוד הבא.

1. זהו שתי רגליים שנראות בעיניכם **שונות** מאוד זו מזו.

- הרגליים **השונות**: רגל מספר _____, רגל מספר _____.
- תארו מה **שונה** בין שתי הרגליים. _____
- אילו פרטים בתמונה עזרו לכם לקבוע שהרגליים שונות זו מזו? _____

2. זהו שתי רגליים שנראות בעיניכם **דומות** מאוד זה לזה.

- הרגליים **הדומות**: רגל מספר _____, רגל מספר _____.
- תארו מה **דומה** בין שתי הרגליים. _____
- אילו פרטים בתמונה עזרו לכם לקבוע שהרגליים דומות זו לזו? _____

עוצרים וחושבים

מהי השוואה?

כדי לקבוע אילו שתי רגליים **שונות** זו מזו ואילו שתי רגליים **דומות** זו לזו, התבוננתם ברגליים ובדקתם מה **דומה** ומה **שונה** ביניהן.

לפי מה בדקתם?

לפי התכונות של הרגליים.
למשל: הגודל, הצורה ועוד.

לפעולת החשיבה שבה בודקים מה **דומה** ומה **שונה** בין שני דברים או יותר קוראים **השוואה**.

לתכונות שלפיהן השוויתם בין הרגליים קוראים **קריטריונים**.

1. בין מה למה השוויתם? _____

מה היו התכונות (קריטריונים) שלפיהן קבעתם אילו רגליים **דומות** זו לזו? _____

2. מה היו התכונות (קריטריונים) שלפיהן קבעתם אילו רגליים **שונות** זו מזו? _____

2

משימה

אילו לפיל היו רגליים של...

שימו לב: התבוננו היטב בתמונות ונסו לגלות פרטים רבים ככל האפשר.

חושבים בצוות יעבדו בזוגות

חלק א: חושבים ומשווים

התבוננו בתשומת לב ברגליים שבתמונות.

בז

פיל

במה דומה המבנה של רגל הפיל למבנה של רגל הבז, ובמה הוא שונה ממנו? כדי להשיב על שאלה זו צריך לערוך השוואה.

1. השלימו בטבלה הבאה את תכונות מבנה הרגליים של רגלי הפיל ושל רגלי הבז.

מבנה הרגליים של פיל ושל בז

בעלי חיים מבנה הרגליים	פיל מחלקה:	בז מחלקה:
עובי: דקות/עבות		
אורך: קצרות/ארוכות ביחס לגוף שלו		
כף רגל: יש/אין		
מספר אצבעות		4
ציפורניים: יש/אין		
טפרים: יש/אין		
עצמות: יש/אין		

מילון

טפרים: ציפורניים ארוכות, חדות ודמויות קרס. ציפורניים כאלה מיועדות לתפיסה ולאחיזת הטרף, לטיפוס ולחפירה.

2. לאילו תכונות מבנה של רגליים התייחסתם כאשר השלמתם את המידע שבטבלה?

3. השוו בעזרת התכונות (קריטריונים) בין מבנה רגל הפיל לבין מבנה רגל הבז:

• הדומה במבנה הרגליים:

למשל: הן דומות ב _____ , _____ .

• השונה במבנה הרגליים:

למשל: הן שונות ב _____ , _____ .

במה דומה התפקוד של רגל הפיל לתפקוד של רגל הבז, ובמה הוא שונה ממנו?
כדי להשיב על שאלה זו צריך לערוך השוואה.

1. השלימו בטבלה הבאה את תפקודי הרגליים של הפיל ושל הבז.

רגל פיל ורגל בז: תפקודי הרגליים

בז	פיל	בעלי חיים תפקודי הרגליים
מחלקה: _____	מחלקה: _____	אחיזה, דריסה של טרף, חפירה, הליכה, ריצה, שחייה, רמיסה; ועוד

2. השוו בעזרת הטבלה בין תפקודי הרגליים של הפיל לבין תפקודי הרגליים של הבז:

• הדומה בתפקודי הרגליים,

למשל: שתיהן מאפשרות לבצע את הפעולות: _____ , _____ .

• השונה בתפקודי הרגליים,

למשל: לעומת רגל הפיל, רגל הבז מאפשרת _____ .

ההשוואה בין רגלי הפיל לבין רגלי הבז עזרה לנו להבחין שיש
דמיון ושוני במבנה הרגליים ובתפקוד שלהן.

מילון

תפקוד: ביצוע פעולות.